

PARÇADA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

Parçada ana düşünceyi destekleyen diğer düşüncelere “yardımcı düşünce” denir. Her metinde bir ana düşünce varken birden çok yardımcı fikir vardır. Yardımcı düşünce ana düşüncenin sınırlarını belirler.

Metinde yardımcı düşünceler bulunurken şunlara dikkat edilmelidir:

- ➔ Soru kökünü dikkatli okumalıyız ve soru kökünde olumsuz bir ifade varsa yuvarlak içine almalıyız.
- ➔ Soruları kendi duygu ve düşüncelerimize göre cevaplamamalıyız.
- ➔ Metnin tamamını ve şıkları okumadan soruları cevaplamamalıyız.

Yardımcı düşünce soruları karşımıza şu şekilde çıkar:

- ➔ Bu parçayla ilgili hangisi söylenemez?
 - ➔ Bu metinden hangisi çıkarılamaz?
 - ➔ Bu metinde hangisine değinilmemiştir?
- şeklinde karşımıza çıkar.

Metinde açıklamalar, örnekler, alıntılar yardımcı düşünceyi oluşturur.

Örnek

Sevgi dolu bir ailede büyüyen bireylerin hayatta daha başarılı oldukları görülmüştür. Bunun nedeni koşulsuz sevgi gören bireyler, daha öz güvenli oldukları ve sevgi dolu bir ailenin sorumluluk sahibi olma gerekliliğinin sonucu oluştuğunun farkında olmaları, bu bireyleri daha başarılı kılmıştır. Çünkü bu bireyler, her zaman yapabileceğinin en iyisini yapmaya koşulları kendilerini.

Metnin Yardımcı Düşünceleri:

- ➔ Sevgi dolu bir ailede büyümenin önemi
- ➔ Koşulsuz sevginin başarı üzerindeki etkisi
- ➔ Koşulsuz sevginin insanı iyiye ulaşması için güçlendirdiği
- ➔ Sevgi dolu bir ailenin insanı sorumluluk sahibi bir birey yaptığı
- ➔ Sevgi dolu bir ailede büyüyen birinin öz güveninin yüksek olduğu

Uygulama

Aşağıdaki metinlerin yardımcı düşüncelerini altlarına yazalım.

Türk kültürünün simgesi hâline gelmiş bir içecek olan kahve özellikle bayramlarda ya da kız isteme törenlerinde sembolik yönünü belirgin olarak göstermektedir. Kahvenin geniş bir tabanda rağbet görmesiyle de insanlar bu içecek etrafında sosyalleşmeye başlamış ve 16. yüzyılda toplumsal bir kurum olarak kahvehanelerin ilk örnekleri yaygınlaşmaya başlamıştır. İlk açıldığı zamanlar kahve içilen yer olmasıyla bir tüketim mekânı olan kahvehaneler; zaman içerisinde toplumsal gereksinimlerin karşılandığı yerler hâline dönüşerek sohbet, eğlenme, dinlenme, haberleşme ve bilgilenme mekânı olarak birçok işleve aracılık etmiştir. Önemli bir vurgu da kahvehanelerin kitlelerin eğitimi açısından önemli bir kamusal alan olduğu düşüncesidir.

Metnin Yardımcı Düşünceleri

1

2

3

4